

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η πράσινη επιχειρηματικότητα αναγνωρίζεται σήμερα σε παγκόσμιο επίπεδο ως η βασική προϋπόθεση για την αειφορία και βιώσιμη ανάπτυξη, μπροστά στην απειλή της οικολογικής κατάρρευσης του πλανήτη από τις ρυπογόνες δραστηριότητες του ανθρώπου και το φαινόμενο του θερμοκηπίου.

Θεωρείται μάλιστα ως η μόνη λύση ριζικής αντιμετώπισης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που στοχεύει στην **πρόληψη πριν είναι αργά για την “θεραπεία”**.

Είναι το κλειδί για το μέλλον της οικονομίας, καθώς συνδυάζει το τερπνόν της οικοπροστασίας μετά του ωφελίμου της οικονομίας και της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας.

Σύμμαχος για την πράσινη επιχειρηματικότητα είναι η νέα υψηλή πράσινη τεχνολογία που εισδύει σε όλους τους τομείς της ενέργειας, παραγωγής και των υπηρεσιών.

Συνδέεται άμεσα με την **πράσινη ζήτηση σε υγιεινά** και ωφέλιμα προϊόντα και υπηρεσίες. Με την **ανάπτυξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας** και την **οικοδιαχείριση του νερού**. Τα **βιοκλιματικά κτίρια** και την εξοικονόμηση της ενέργειας, με την πολιτική για τις πράσινες πόλεις και την ανακύκλωση με την οικοπροστασία των δασών και της θάλασσας. **Με την αξίωση για καθαρό περιβάλλον και υγεία.**

Το κέρδος έτσι, είναι διπλό. Από την μία πλευρά έχουμε ενεργητική προωθητική διαδικασία για την προστασία του περιβάλλοντος και από την άλλη πράσινη ανάπτυξη.

Τι κινεί τη πράσινη επιχειρηματικότητα

∅ Την πράσινη επιχειρηματικότητα πρώτα απ' όλα την κινεί η επείγουσα αναγκαιότητα αντιμετώπισης των κλιματικών αλλαγών και η μετάβαση από τα ορυκτά καύσιμα στις ήπιες και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

∅ Η αυξανόμενη ζήτηση της αγοράς σε πράσινα προϊόντα και υπηρεσίες.

∅ Το ηθικό πλεονέκτημα της πράσινης επιχειρηματικότητας απέναντι σε κάθε μορφή ζωής.

∅ Η εφαρμογή των νέων προηγμένων πράσινων τεχνολογιών που προσφέρει πλεονεκτήματα στους επενδυτές της πράσινης επιχειρηματικότητας.

∅ Το περιβαλλοντικό αδιέξοδο των μεγάλων πόλεων και το όραμα για τις πράσινες πόλεις.

∅ Η πίεση για επάρκεια καθαρού πόσιμου νερού για τον αυξανόμενο πληθυσμό και τις αυξανόμενες καλλιέργειες.

∅ Το αδιέξοδο της υπερκατανάλωσης χημικών φαρμάκων και φυτοφαρμάκων και η ανάγκη, αλλά και οι δυνατότητες που υπάρχουν για την χρήση οικοθεραπευτικών μεθόδων και σκευασμάτων.

Τι εμποδίζει την ανάπτυξή της

Κατ' αρχήν, οι παγιωμένες επενδύσεις και συγκέντρωση κεφαλαίου σε ρυπογόνους τομείς της οικονομίας, που λειτουργεί συντεχνιακά και αποτρεπτικά για επενδύσεις στην πράσινη επιχειρηματικότητα.

- Η λογική του εύκολου κέρδους που δεν υπολογίζει το κόστος της προστασίας του οικοσυστήματος.

- Η άγνοια των πλεονεκτημάτων πολλές φορές που προσφέρουν οι πράσινες τεχνολογίες για τους επενδυτές.

- Τα γραφειοκρατικά εμπόδια για την εισαγωγή νέων τεχνολογιών, όπως είχαμε για παράδειγμα για την διάδοση των φωτοβολταϊκών.

- Η έλλειψη σοβαρών κινήτρων για επενδύσεις υποδομής στην πράσινη επιχειρηματικότητα.

- Το έλλειμμα της νέας οργανωτικής κουλτούρας, όπως συμβαίνει για παράδειγμα στην αγροτική παραγωγή όπου δύσκολα αλλάζουν αντικείμενο καλλιέργειας οι αγρότες μολονότι θα μπορούσαν ν' αντικατασταθούν με άλλες αποδοτικότερες που δεν επιβαρύνουν το περιβάλλον.

ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΩΣ ΠΟΛΙΤΕΣ

Μπορούμε αφού κατανοήσουμε αυτές τις προϋποθέσεις όχι μόνον να πιέσουμε, αλλά να γίνουμε εθελοντές και υποστηρικτές πρωτοβουλιών για την πράσινη επιχειρηματικότητα και τη ριζική αντιρρόπηση καθορίζοντας με την καταναλωτική στους στάση την ζήτηση.

- Να υιοθετήσουμε τον αυτοπεριορισμό στην κατανάλωση και να προάγουμε τα φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα.

- Να αλλάξουμε προοδευτικά τη συμπεριφορά στην ποιότητα της ζήτησης και τις προτιμήσεις.

- Να αλλάξουμε το ίδιο το καταναλωτικό πρότυπο, ζητώντας προϊόντα με ανακυκλώσιμα υλικά τα οποία δεν σπαταλούν ενέργεια και δεν ρυπαίνουν.

Επειδή ως πολίτες δεν είμαστε μόνο καταναλωτές, αλλά ταυτόχρονα κατά κάποιον τρόπο και παραγωγοί προς ιδίαν κατανάλωση, πέραν από τους κατ' επάγγελμα επιχειρηματίες και ως συμμετέχοντες σε κοινοπραξίες, πολυμετοχικές εταιρείες και συνεταιρισμούς, μπορούμε να επιδράσουμε καταλυτικά προς την κατεύθυνση των επενδύσεων στην πράσινη οικονομία.

Να αλλάξουμε επίσης προοδευτικά το παραγωγικό πρότυπο, όχι πλέον ως καταναλωτές, αλλά και ως μικροί παραγωγοί π.χ. ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, γεωργικών προϊόντων, διατροφής και κουζίνας, οικιακής κομποστοποίησης και κατασκευής βιοκλιματικών κτιρίων.

Είναι στο χέρι μας λοιπόν ν' αλλάξουμε το καταναλωτικό παραγωγικό πρότυπο στην κουλτούρα μας, τη συμπεριφορά μας και στις καθημερινές πράξεις μέσα από την θεσμική οργάνωση της Κοινωνίας των Πολιτών και την πεποίθηση ότι η Πράσινη Επιχειρηματικότητα μας αφορά όλους, είτε ως παραγωγούς είτε ως καταναλωτές, το μέλλον μας και το μέλλον των παιδιών μας.

Όταν είμαστε έτοιμοι να γίνουμε εθελοντές γι' αυτό τον σκοπό μέσα από τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που είναι προπομπός της πράσινης επιχειρηματικότητας.

Συλλογικά μπορούμε να δράσουμε μέσα από τα δίκτυα και την οριζόντια συνεργασία των ενεργών πολιτών, στις πόλεις μας και στην ύπαιθρο κτίζοντας γέφυρες εμπιστοσύνης και συνεργασίας και επενδυτικών προγραμμάτων για την πράσινη επιχειρηματικότητα.

Κι αυτό είναι εφικτό, επειδή το Κοινωνικό κεφάλαιο κινεί το Οικονομικό κεφάλαιο, η κοινωνία των πολιτών με τη στάση της και τις οργανώσεις της μπορεί ν' αλλάξει τη φορά των πραγμάτων.

Μπορούμε να δράσουμε μέσα από την προώθηση της συνεργασίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών, καταρτίζοντας τοπικά σύμφωνα ποιότητας για την Οικοπροστασία και Πράσινη Επιχειρηματικότητα.

Έχουμε ζωντανά τέτοια παραδείγματα οριζόντιας δικτύωσης και συνεργασίας. Για παράδειγμα, μέσα απ' αυτήν την συνεργασία μπορούν να πρασινίσουν οι μεγάλες πόλεις, να γίνουν βιώσιμες και με πολύ λιγότερους ρύπους.

Ο συνειδητοποιημένος πολίτης ως καταναλωτής

Ενδεικτικά, ο ενεργός πολίτης ως καταναλωτής μπορεί να δημιουργήσει και να ενδυναμώσει το ρεύμα της «Πράσινης Ζήτησης» και να αυξήσει την «Πράσινη Επιχειρηματικότητα» και την ανάπτυξη των σχετικών επαγγελμάτων.

Στον τομέα της ενέργειας! Είναι στο χέρι μας.

- Κατ' αρχήν με τον περιορισμό στην σπατάλη – αγοράζοντας ηλεκτρικές συσκευές και λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας.
- Κατασκευάζοντας βιοκλιματικά τα νέα κτίρια και διορθώνοντας τα παλιά ώστε να είναι όσο το δυνατόν λιγότερο ενεργοβόρα.
  - Χρησιμοποιώντας τον Ηλιακό Ηλεκτρισμό (για θέρμανση – ψύξη περιβάλλοντος & νερού).
- Χρησιμοποιώντας την Γεωθερμία, τη Βιομάζα, το Φυσικό Αέριο, τα Φωτοβολταϊκά, την Οικιακή συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού & Θερμότητας, Κλιματισμό – Φυσικό δροσισμό – φωτισμό.

Στον τομέα της κατοικίας, επιλέγοντας φυσικά ανακυκλώσιμα υλικά που είναι συμβατά, φιλικά και δεν επιβαρύνουν το περιβάλλον όπως :

Ø Πέτρα -ξύλο : εφόσον είναι προϊόν «αειφορικής διαχείρισης των δασών»

Ø Κεραμικά : Σκεύη – σκεπές, .

Ø Οικολογική Δόμηση με : οικολογικούς σοβάδες, μονώσεις, σωστές σωληνώσεις νερού, πόρτες, καλωδιώσεις, οικολογικά χρώματα κ.λ.π.

Ø Με την αξιοποίηση των μισών τουλάχιστον οικιακών απορριμμάτων με οικιακούς κομποστοποιητές

Ø Με τις πράσινες στέγες και τους πράσινους ακάλυπτους χώρους των πολυκατοικιών.

Ø Με τη δημιουργία μικρών αυτόνομων βιολογικών καθαρισμών.

Στον τομέα της διατροφής, αγοράζοντας και καταναλώνοντας βιολογικά προϊόντα (πάντα με σήμανση), περιορίζοντας την κρεατοφαγία αντικαθιστώντας τις προμαγειρεμένες και πολυσυντηρημένες τροφές, με όσο το δυνατόν φρεσκοτερες και λιγότερο «ταξιθεμένες» μέχρι να φθάσουν στο τραπέζι μας, δίνουμε ισχυρή ώθηση στην πράσινη γεωργία και τα βιολογικά προϊόντα.

Στον τομέα της υγείας, γνωρίζουμε ότι το προλαμβάνειν είναι καλύτερο του θεραπεύειν. Με την πρόληψη μέσω της διατροφής, τον περιορισμό του καπνίσματος, του αλκοόλ και των άλλων βλαβερών χημικών ουσιών.

Με την αντικατάσταση χημικών φαρμάκων και φυτοφαρμάκων και οι δυνατότητες με την χρήση ομοιοπαθειών μεθόδων και σκευασμάτων.

Με εναλλακτικούς τρόπους που προάγουν την Υγεία (Ολιστική Θεραπεία – χωρίς φάρμακα)

Με τον Οικολογικό τρόπο οδήγησης (περπάτημα – ποδηλασία = Υγεία – Καλή Φυσική Κατάσταση).

Στον τομέα της συσκευασίας, αντικαθιστώντας τις πλαστικές συσκευασίες και σακούλες με συσκευασίες βιολογικής σύνθεσης και ανακυκλώσιμες.

Στον τομέα της ανακύκλωσης, συγκεντρώνοντας τα απορρίμματα σε κάδους, προωθώντας την οικιακή κομποστοποίηση. Στον τουρισμό, επιλέγοντας τόπους που αναδεικνύουν τον οικοτουρισμό, αγροτουρισμό και τα τοπικά βιολογικά προϊόντα, ξενοδοχεία και καταστήματα με πράσινες προδιαγραφές, ενισχύοντας τον πράσινο τουρισμό με τις χαμηλότερες επιπτώσεις για το περιβάλλον.

Ο συνειδητοποιημένος πολίτης ως παραγωγός

Είναι πολύ σημαντικό ο ενεργός πολίτης σήμερα να παρέμβει για την προώθηση της πράσινης επιχειρηματικότητας, όχι μόνον στην διαμόρφωση της ζήτησης σε πράσινα προϊόντα και υπηρεσίες, αλλά και στην διαμόρφωση της προσφοράς στο παραγωγικό γίγνεσθαι.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι, η ρύθμιση της αγοράς δεν γίνεται όσο θα θέλαμε ίσως ελεύθερα από την ζήτηση, αλλά καθορίζεται κι αυτή και οι επιθυμίες μας από το καταναλωτικό πρότυπο που ορίζουν οι μεγάλες εταιρείες με τις διαφημίσεις και με προσφερόμενα προϊόντα.

Γιατί είναι σαφές ότι δεν μπορείς να ζητάς προϊόντα στην αγορά που δεν υπάρχουν διαθέσιμα και βρίσκονται μόνο στο πειραματικό, δειγματοληπτικό στάδιο και δεν έχουν γίνει οι απαιτούμενες επενδύσεις για μαζική παραγωγή.

Δεν μπορείς να ζητάς εναλλακτικά καύσιμα για το αυτοκίνητό σου που δεν υπάρχουν στην αγορά, πάνινες σακούλες αντί για πλαστικές που δεν προσφέρουν τα Super Market.

Δεν μπορείς να οραματίζεσαι πράσινες πόλεις όταν δεν υπάρχουν εταιρείες και Δήμοι να επενδύσουν π.χ. στις πράσινες στέγες και την ανακύκλωση.

Γι' αυτό, είναι απαραίτητο να κατανοήσουμε ότι η διαδικασία της προσφοράς στην Πράσινη Επιχειρηματικότητα ενισχύεται μέσα από συλλογικές διαδικασίες και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που μπορούν να επιδράσουν στο κράτος, στην τοπική αυτοδιοίκηση και στις ίδιες τις επιχειρήσεις, ώστε να επιλέξουν και να επενδύσουν εκείνες με τη σειρά τους στην πράσινη επιχειρηματικότητα.

Θα πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι φθάσαμε στη σημερινή παγκόσμια κρίση και υποβάθμιση, γιατί δόθηκε μονόπλευρη σημασία στην τόνωση της «αυθόρμητης» ζήτησης, χωρίς την συνειδητή τόνωση της προσφοράς στην πράσινη οικονομία, την συνειδητή τόνωση σε προϊόντα και υπηρεσίες μέσω της κοινωφελούς ρύθμισης στις αγορές.

Είναι βέβαιο ότι, οι πολίτες μπορούν να συμβάλλουν στην τόνωση της προσφοράς σε πράσινα προϊόντα και υπηρεσίες, δημιουργώντας δίκτυα οριζόντιας συνεργασίας Μ.Κ.Ο., της τοπικής αυτοδιοίκησης και των επιχειρήσεων, όπου μέσα απο μια σειρά ενέργειες και πρωτοβουλίες ενισχύεται τελικά η πράσινη επιχειρηματικότητα στη δομή της.

Και αυτό είναι το θετικό σύνδρομο της ενεργειακής και πράσινης επανάστασης για τη σωτηρία της ζωής στον πλανήτη .

«Για την συλλογική περιβαλλοντική ευθύνη δεν αρκεί να επιβάλλονται μόνον πρόστιμα στις βιομηχανίες που ρυπαίνουν, χρειάζονται πλέον προϊόντα και βιομηχανίες που από τη “φύση” των υλικών τους και την τεχνολογία τους δεν ρυπαίνουν».

17 Ιανουαρίου 2009,

Βασίλης Τακτικός, διευθυντής της εφημερίδας “Οίκοpress”

Εκπρόσωπος της ΜΚΟ

ΕΡΥΜΑΝΘΟΣ